Suomen Varustamot ry

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

ASIA KILPAILUKIELTOSOPIMUSTEN KÄYTTÄMINEN (HE 222/2020)

Suomen Varustamot ry kiittää mahdollisuudesta saada lausua eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle hallituksen esityksestä 222/2020.

Suomen Varustamot vastustaa hallituksen esityksessä esitettyä ja katsoo, että asia on palautettava jatkovalmisteluun.

Suomen Varustamot on toki tietoinen siitä, että kilpailukieltolausekkeita käytetään lainvastaisesti ja siten ymmärrämme tarpeen muuttaa lainsäädäntöä. Katsomme kuitenkin, että nyt annettu esitys on täysin suhteeton.

Kilpailukieltolausekkeiden käyttö on usein perusteltua ja lainmukaista. Nyt esitetty korvauksen määrääminen kilpailukieltolausekkeen käyttämisestä ei tunnusta sitä tosiasiaa, että kilpailukieltolausekkeille on katsottu olevan tarve ja, että suurin osa työnantajista käyttää niitä lainsäädännöllä tavoitellulla ja sallitulla tavalla.

Hallitus esittää, että työnantajan olisi maksettava työntekijälle korvaus kilpailukieltosopimuksen käytöstä. Korvaus olisi 40 % palkasta, jos kilpailunrajoitus olisi työsuhteen päätyttyä voimassa enintään kuusi kuukautta. Jos rajoitus olisi tätä pitempi, korvauksen suuruus olisi 60 % palkasta.

Esitetyt korvaukset kilpailukieltolausekkeen käyttämisestä aiheuttaisivat laillisesti ja perustellusti kilpailukieltolausekkeita käyttäville yhtiöille huomattavia kuluja, emmekä siksi näe mitään perustetta näiden korvausten määräämiselle. Lisäkulut olisivat etenkin pienille yrityksille huomattava riski.

Suomen Varustamot pyytää lainvalmistelussa huomioimaan lisäksi sen, että johtavassa asemassa olevien henkilöiden kilpailukieltosopimukset on pidettävä muutosten ulkopuolella. Johtavassa asemassa olevan henkilön palkka ja muut työsuhteen ehdot solmitaan henkilön kanssa eikä tätä kokonaisuutta pidä sotkea lakiperusteisella kilpailukieltoon liittyvällä korvauksella.

Lakiesitys ehdotetaan tulemaan voimaan retroaktiivisesti. Vastustamme ehdottomasti näin merkittäviä kustannuksia lisäävän sääntelyn retroaktiivisuutta ja pidämme ehdotusta lainvastaisena.

Esityksessä ehdotetaan rajoituksia työnantajan oikeudelle irtisanoa kilpailukieltosopimus. Esitys on ristiriitainen suhteessa koko lainsäädännön muutostarpeeseen. Yhtäältä on katsottu, että kilpailukieltosopimuksia tehdään liikaa ja toisaalta niiden irtisanomista esitetään rajoitettavaksi.

Suomen Varustamot katsoo, että kilpailukieltolausekkeiden lainvastaista käyttöä voidaan estää huomattavasti helpommin ja aiheuttamatta kustannuksia yrityksille. Asian aiemmassa valmisteluvaiheessa yhdeksi keinoksi esitettiin kilpailukieltosopimuksen perusteluvelvollisuutta. Katsomme, että kilpailukieltosopimuksen perusteluvelvollisuus ratkaisisi jo ongelmat.

Suomen Varustamot ry

Pyydämme saada lausua asiasta sen jatkovalmistelussa.

Turussa 17.2.2021

Maija Mattila
Työmarkkinalakimies
Suomen Varustamot ry

0400-560 594